

Byggnadsminnesförklaring av "Tändsticksmuseet" beläget på
stadsäga 1212 i Sofia församling, Jönköpings kommun

Stadsäga 1212 ägs av Jönköpings kommun enligt lagfart den 15 januari 1975 nr 37,

I protokollsutdrag från kulturnämnden i Jönköpings kommun (1981-05-20, § 113) har beslutats "att hos länsantikvarien föreslå att tändsticksmuseibygnaden förklaras för byggnadsminne." Denna byggnad är belägen på stadsägan 1212.

Byggnaden uppfördes 1848 i timmer i en våning med markerat mittparti och med attikavåning. Fasaden är täckt med gråmålad locklistpanel. Taket är ett sadeltak täckt med rött tegel. Fönstren är s k enlufts-fönster med 25 rutor i varje fönster utom i attikan, vars två fönster har vardera 16 rutor. I attikan finns också ett ur.

"Tändsticksmuseet" var den första byggnad i Sverige som användes som fabrikslokal för tändstickstillverkning. Produktionen pågick till 1882 och byggnaden hade fram till 1948 skiftande användningsområden. Från 1948 har byggnaden varit tändsticksmuseum. Byggnadens yttre är väl bevarat och i huvudsak i ursprungligt skick. I det inre har stora förändringar skett.

Länsstyrelsen har samrått med Jönköpings läns museum.

Förslag till skyddsföreskrifter har upprättats av länsstyrelsen (skrivelse 1984-12-14 och 1985-10-02).

Kommunstyrelsen i Jönköpings kommun har efter hörande av byggnadsnämnden, kulturnämnden och fastighetsnämnden meddelat "att kommunstyrelsen instämmer i förslaget om byggnadsminnesförklaring av Tändsticksmuseet samt inget har att erinra mot de skyddsföreskrifter som utfärdats av länsstyrelsen 1985-10-02." (kommunstyrelsens protokoll 1985-12-18, § 887).

Länsstyrelsen finner att "Tändsticksmuseet" på stadsäga 1212 i Jönköping bevarar egenarten hos gången tids byggnadsskick och minnet av historiskt betydelsefull händelse och med hänsyn därtill är att anse som synnerligen märklig. På grund härav förklarar länsstyrelsen enligt 1 § lagen om byggnadsminnen byggnaden för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Byggnaden får ej utan länsstyrelsens tillstånd rivas, flyttas eller till sitt yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.
2. Området kring byggnaden och fram till omgivande byggnader skall betraktas som skyddsområde och hållas i sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.
3. Byggnaden skall ägnas för dess bestånd erforderligt löpande underhåll.

Länsstyrelsen lämnar i förekommande fall råd och anvisningar ifråga om underhåll och vård av byggnaden.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot gällande skyddsföreskrifter finnes nödvändig för att byggnaden skall vara till nytta eller om sådan ändring eljest kan anses påkallad av

särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd härtill.

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 53 § byggnadsstadgan att tomt skall hållas i vårdat skick och i 50 § samma stadga att byggnad skall underhållas så, att hållfastheten inte äventyras samt brandfara, sanitär olägenhet eller vanprydna inte uppkommer.

Enligt 14 § tredje stycket lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas genom besvär hos kammarrätten - se ./.. bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gösta Gunnarsson, jämte ledamöterna Ingvar Andersson, Nässjö, Ingvar Andersson, Värnamo, Lars Isaksson, Per-Anders Johansson, Rune Kling, Esse Petersson, Håkan Sandgren, Erland Skagerö, Karl-Axel Svenningsson, Hans Söderhorn och Sören Öholm samt inträdande suppleanterna Sven-Erik Alkemark, Kerstin Bouveng och Lars Sjöholm.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Ragnar Forss, länsarkitekt Olle Ericson, länsassessor Göran Kjell och länsantikvarie Per-Olof Ringquist, föredragande.

Gösta Gunnarsson

Per-Olof Ringquist

SÄNDLISTA

Akten

La

Styrelsen

Planenheten

Lantmäterienheten

Rää 2 ex varav 1 ex efter lagakr, delg kv

Lsm, delg kv

Jönköpings kn, kommunstyrelsen, byggnadsndn, delg kv

Inskr.mynd efter lagakr